

Institucionālā pakalpojuma vardarbībā cietušiem bērniem attīstība krīžu un atbalsta centros 10 gadu laikā

Aelita Ziemele „Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs”, vadītāja

Prezentācijas kopsavilkums

Galvenie saistošie tiesību akti:

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums
- Bērnu tiesību aizsardzības likums
- Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām; MK noteikumi

Termini Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā:

Krīzes centrs — sociālā institūcija, kurā tiek sniegta īslaicīga psiholoģiska un cita veida palīdzība krīzes situācijā nonākušām personām

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums — pasākumu kopums, kas vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā

Vardarbības veidu definējums Bērnu tiesību aizsardzības likumā:

- seksuāla vardarbība — bērna iesaistīšana seksuālās darbībās, ko bērns nesaprot vai kam nevar dot apzinātu piekrišanu
- fiziska vardarbība — bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē ar bērnu
- emocionāla vardarbība — bērna pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana (draudot viņam, lamājot, pazemojot viņu vai citādi kaitējot viņa emocionālajai attīstībai)
- vecāku nolaidība — bērna aprūpes un uzraudzības pienākumu nepildīšana

Resursi

- Institūcijas juridiskais statuss, partneri
- Finanšu resursi
- Personāls
- Telpas
- Materiāli tehniskais nodrošinājums

Pakalpojuma sniegšanas ilgums- 30 vai 60 dienas

Pakalpojuma īstenošanas principu attīstība

- **Sākotnēji – “iekšā/ārā” princips**

- bērna un dokumentu saņemšana
- tiešs darbs ar bērnu 30 dienas
- uzskats, ka speciālisti ir “galvenāki”
- komunikācija pamatā tikai ar sociālo dienestu
- bērna un dokumentu ar rekomendācijām “nodošana atpakaļ”

- **“Sāpīgie punkti”:**

- bērniem sniegta nepatiesa informācija par krīzes centru, jūtas vīlušies – ilgāka adaptācija
- bērni mēdz atgriezties vai “ceļo” pa rehabilitācijas institūcijām

- **Tagad – aktīvas sadarbības princips**

- iespējami detalizētas sākotnējās informācijas iegūšana, dokumentu pieprasīšana
- bērna uzņemšana
- darbs ar bērnu, pavadoni, ģimeni līdz 30/60 dienām

leguldījums pakalpojuma attīstīšanai

SIF finansiāli atbalstītie projekti:

- **„Sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde vardarbībā cietušām sievietēm” (Eiropas Sociālais fonds)**

- Realizēts 2006.-2008. g.
- Rehabilitētas 37 sievietes
- Izstrādāta programma un iesniegta Labklājības ministrijā

Atziņas, vīzijas

- Neliels rehabilitācijas centrs – tuvāk mājas videi
- Rehabilitācijas kursa plānošanai institūcijā notiek saskaņā ar 30/60 dienu periodu, bet institūcija pati brīvāk korigē šo termiņu darba gaitā
- Pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai paredzētas personāla apmācības, supervīzijas
- Saskaņota rehabilitācija dzīvesvietā un institūcijā
- Vienoti darba kvalitātes standarti visām rehabilitācijas institūcijām
- Tiek praktizēta varmākas IZŅEMŠANA no ģimenes